

Sygn. akt I C 1544/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu, I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Ewelina Iwanowicz

Protokolant: Patrycja Łuczak

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2019 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa **W. K.**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

z udziałem **Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Z.**

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu;
3. przyznaje radcy prawnemu K. N. wynagrodzenie za pomoc prawą udzieloną powódce z urzędu w wysokości 73,80 (siedemdziesiąt trzy 80/100) złote, w tym należny podatek od towarów i usług, którą to kwotę wypłacić tymczasowo ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu;
4. nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 1544/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 listopada 2017 r. W. K. wystąpiła o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 499 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż nabyła chłodziarkę objętą 2-letnią gwarancją udzieloną przez pozwaną. Z uwagi na ujawnienie się wad chłodziarki powódka, korzystając z gwarancji, zgłosiła w dniu 29 czerwca 2017 r. reklamację. Po naprawie sprzętu powódka stwierdziła liczne wgniecenia sprzętu, wyszczerbienie dolnej szuflady, brak osłony zabezpieczającej tylną część lodówki, ruszającą się „miskę” zamontowaną na dole, wolno wiszący kabel. Lodówka nie działała. Powódka wniosła o wymianę rzeczy na wolną od wad, jednakże pozwana stwierdziła, iż powódka nie zgłosiła usterek w momencie odbioru sprzętu.

(pozew – k. 2-5)

Postanowieniem z dnia 30 maja 2018 r. powódka zwolniona została od kosztów sądowych w niniejszej sprawie w całości oraz ustanowiono dla niej radcę prawnego z urzędu.

(postanowienie – k. 29)

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Pozwana podniosła, że zgłoszenie reklamacyjne dokonane przez powódkę zawierało braki w postaci braku dowodu zakupu lodówki. Po uzupełnieniu braków, lodówka została naprawiona i odesłana do powódki. Powódka nie odebrała lodówki, wobec czego została ona ponownie przesłana 28 sierpnia 2017 r., a ostatecznie sprzęt odebrano 11 września 2017 r. Pozwana wskazała, iż uszkodzenia mechaniczne wewnętrznych półek czy powłok nie podlegają gwarancji. Powódka swoje roszczenia winna kierować do firmy kurierskiej lub do osoby, która odebrała sprzęt, nie zaś do pozwanej. Pozwana wskazała także, iż lodówka została zakupiona 11 sierpnia 2015 r., zaś okres gwarancji wynosił 2 lata. Tym samym roszczenie zgłaszane w listopadzie 2017 r. nie może być skutecznie dochodzone.

(odpowiedź na pozew – k. 30-33)

Na terminie rozprawy 12 lipca 2018 r. Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Z. oświadczył, że przystępuje do sprawy.

(protokół rozprawy – k. 52)

Na rozprawie 11 kwietnia 2019 r. pełnomocnik z urzędu powódki wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej, które nie zostały uiszczone w żadnej części.

(protokół rozprawy – k. 72)

Na ostatnim terminie rozprawy w dniu 25 czerwca 2019 r. pełnomocnik powódki poparł powództwo. Powiatowy Rzecznik Konsumentów przyłączył się do stanowiska pełnomocnika powódki.

(protokół rozprawy – k. 86v)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 sierpnia 2015 r. powódka W. K. nabyła w sklepie (...) w Z. przy ul. (...) chłodziarkę marki M. (...) za cenę 499 zł brutto.

(kopia faktury VAT – k. 6, k. 25, przesłuchanie powódki – k. 86)

Lodówka objęta była gwarancją, która wynosiła 24 miesiące od daty sprzedaży zgodnie z datą na dowodzie zakupu oraz w karcie gwarancyjnej. W treści dokumentu gwarancji wskazano, że gwarancją objęte są wyłącznie uszkodzenia i wady powstałe

z przyczyn tkwiących w sprzedanym urządzeniu (pkt 4). Gwarancją nie były objęte m.in. mechaniczne uszkodzenia i wywołane nimi wady oraz uszkodzenia wynikające z naturalnego zużycia takiej jak zarysowania, zabrudzenia, otarcia, wytarcia napisów (pkt 5). Wady ujawnione w okresie gwarancji miały być usuwane bezpłatnie, w możliwie krótkim terminie, nieprzekraczającym 21 dni roboczych, licząc od daty przyjęcia sprzętu do naprawy. Termin ten mógł ulec przedłużeniu, gdy naprawa wymagała importu części zamiennych lub z powodu restrykcji importowych, eksportowych na części zamienne lub innych przepisów prawnych oraz innych okoliczności, na które firma (...) S.A. nie ma wpływu (pkt 9). Zastrzeżono również, iż w przypadku konieczności dostarczenia sprzętu do serwisu, klient zobowiązany jest do przesłania sprzętu w oryginalnym opakowaniu fabrycznym wraz ze wszystkimi wypełniaczami. W innym przypadku ryzyko uszkodzenia sprzętu podczas transportu w obie strony ponosił klient (pkt 11). Klient zobowiązany był do sprawdzenia stanu otrzymanego sprzętu w obecności przedstawiciela firmy kurierskiej bezpośrednio przy odbiorze. W przypadku stwierdzenia uszkodzenia przesyłki, należało sporządzić protokół szkody, który stanowić miał podstawę do dochodzenia ewentualnych roszczeń reklamacyjnych (pkt 13).

(kopia karty gwarancyjnej – k. 34-34v)

Po pewnym czasie od nabycia chłodziarki powódka stwierdziła, iż nie mrozi ona prawidłowo, zaczęły pękać pojemniki w drzwiach lodówki – widoczne były „trzaśnięcia” od używania.

(przesłuchanie powódki – k. 72 w zw. z k. 54 wyjaśnień informacyjnych 00:08:58-00:29:59, zeznania świadka K. K. – k. 62)

Powódka w dniu 19 czerwca 2017 r. zgłosiła telefonicznie reklamację w ramach gwarancji. Oczekiwała naprawy sprzętu.

(przesłuchanie powódki – k. 72 w zw. z k. 54 wyjaśnień informacyjnych 00:08:58-00:29:59, k. 86v)

Powódka przygotowała lodówkę do transportu. Została ona opakowana w folię bąbelkową i karton. Nie było to opakowanie oryginalne. Syn powódki K. K. pomagał jej w opakowaniu lodówki. Pierwsze opakowanie nie zostało zaakceptowane przez kuriera.

(przesłuchanie powódki – k. 72 w zw. z k. 54 wyjaśnień informacyjnych 00:08:58-00:29:59, k. 86v, zeznania świadka K. K. – k. 62)

W dniu 30 czerwca 2017 r. lodówka została odebrana do naprawy.

(kopia karty naprawy towaru – k. 8, przesłuchanie powódki – k. 86)

Po pewnym czasie od wysłania chłodziarki, powódka zadzwoniła do pozwanej celem ustalenia stanu sprawy. Wówczas została poinformowana, że nie przystąpiono

do naprawy, gdyż nie dostarczyła ona dowodu zakupu. Powódka dostarczyła wówczas fakturę VAT. Podczas następnej rozmowy odpowiedziano powódce, że brakuje części zamiennych.

(przesłuchanie powódki – k. 72 w zw. z k. 54 wyjaśnień informacyjnych 00:08:58-00:29:59, k. 86v)

Po przywiezieniu sprzętu do serwisu firmy (...) S.A. jest on sprawdzany pod kątem weryfikacji uszkodzeń.

(zeznania świadka P. S. – k. 39 00:03:30-00:08:38 załączonych akt VII Cps 47/18)

W karcie zlecenia serwisowego z 31 lipca 2017 r. wskazano, iż naprawa polega na wymianie sprężarki i napełnieniu układu chłodniczego.

(kopia zlecenia serwisowego – k. 7)

W dniu 17 sierpnia 2017 r. dokonano naprawy lodówki. W karcie naprawy towaru z dnia 17 sierpnia 2017 r. wskazano, że lodówka posiada ślady użytkowania – rysy, otarcia, liczne wgłębienia. W uwagach serwisu wskazano, iż lodówka ma połamane półki oraz iż brak jest dowodu zakupu.

(kopia karty naprawy towaru – k. 8)

Z uwagi na przedłużającą się naprawę, powódka pismem z dnia 6 września 2017 r. zwróciła się do pozwanego o udzielenie informacji, na jakim etapie znajduje się naprawa.

(bezsporne, nadto kopia wezwania – k. 9)

W odpowiedzi pozwana wskazała, że lodówka została odesłana do powódki po naprawie w dniu 17 sierpnia 2017 r. kurierem DPD i powróciła do serwisu ze statusem logistycznym zwrot. Poinformowano, że zostanie ona ponownie wysłana w trybie natychmiastowym.

(kopia pisma – k. 10, wydruk statusu przesyłki – k. 11)

Lodówka została doręczona powódce 11 września 2017 r., ale wówczas przebywała ona w szpitalu. Przesyłkę odebrała jej sąsiadka K. F., która sama zaproponowała kurierowi, że zajmie się paczką. Nie odpakowała ona paczki. Lodówka stała w mieszkaniu K. F.. Nie była przestawiana. Następnego dnia odebrał ją syn powódki K. K..

(zeznania świadka K. F. – k. 61v-62, wydruk potwierdzenia doręczenia – k. 35)

Powódka nie została uprzedzona o planowanym terminie doręczenia przesyłki.

(przesłuchanie powódki – k. 72 w zw. z k. 54 wyjaśnień informacyjnych 00:08:58-00:29:59, zeznania świadka K. K. – k. 62-62v)

Przesyłka opakowana była w czarną folię i karton.

(przesłuchanie powódki – k. 72 w zw. z k. 54 wyjaśnień informacyjnych 00:08:58-00:29:59)

Na opakowaniu nie było śladów uszkodzeń.

(przesłuchanie powódki – k. 72 w zw. z k. 54 wyjaśnień informacyjnych 00:08:58-00:29:59, k. 86v, zeznania świadka K. F. – k. 61v)

Po otwarciu paczki okazało się, że lodówka posiada liczne uszkodzenia – wgniecenia, rysy i otarcia na obudowie. Półeczki były bardziej popękane niż przed naprawą. Z tyłu wisiały przewody niepodłączone do agregatu.

(przesłuchanie powódki – k. 72 w zw. z k. 54 wyjaśnień informacyjnych 00:08:58-00:29:59, zeznania świadka K. F. – k. 61v, k. 86v, zeznania świadka K. K. – k. 62, kopie zdjęć – k. 74-79v)

Po krótkim czasie od uruchomienia lodówki, zaczął wydobywać się z niej dym i dziwny zapach. Powódka odłączyła lodówkę od prądu i nie próbowała jej ponownie uruchamiać. Powódka ponownie skontaktowała się z serwisem, jednakże uzyskała informację, iż lodówka nie podlega ponownej naprawie w ramach gwarancji, może zostać naprawiona na koszt powódki.

(przesłuchanie powódki – k. 72 w zw. z k. 54 wyjaśnień informacyjnych 00:08:58-00:29:59, k. 86v, zeznania świadka K. K. – k. 62-63v)

Powódka udała się do Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Z.. W piśmie z 2 października 2017 r. skierowanym do (...) S.A. Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Z. zażądał wymiany sprzętu na nowy, wolny od wad.

(kopia pisma z dnia 2 października 2017 r. – k. 12-13)

Pozwana wskazała w pismach kierowanych do Rzecznika, iż uszkodzenia mechaniczne nie podlegają gwarancji i mogą zostać usunięte na koszt powódki oraz że powódka nie dopełniła obowiązku zbadania rzeczy po jej dostarczeniu przez pozwaną.

(bezsporne, nadto kopia korespondencji – k. 12-16)

W. K. ma 61 lat, utrzymuje się z emerytury w kwocie 1.080 zł.

Na stałe miesięczne wydatki powódki składają się opłaty za mieszkanie w kwocie 400 zł i 320 zł na leki.

(przesłuchanie powódki – k. 72)

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd oparł się na powołanych dowodach uznając je za wiarygodne.

Oceniając zgromadzone w sprawie dowody, Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka K. K., zgodnie z którymi, po nadesłaniu lodówki po naprawie opakowanie było uszkodzone, a miejsca uszkodzeń opakowania odpowiadały uszkodzeniom lodówki. Powódka i świadek K. F. zeznały bowiem, iż opakowanie nie było uszkodzone. Poza tym, jak wynika z karty naprawy towaru z dnia 17 sierpnia 2017 r., lodówka już wówczas posiadała ślady w postaci rys, otarć i licznych wgięć.

Pismo pełnomocnika pozwanego z 13 maja 2019 r. (wpływ do Sądu w dniu 16 maja 2019 r.) podlegało zwrotowi na podstawie art. 132 § 1 zd. 3 k.p.c.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Powódka wywodzi swoje roszczenie z art. 577 k.c., tj. z gwarancji.

Zgodnie z art. 577 § 1 k.c., udzielenie gwarancji następuje przez złożenie oświadczenia gwarancyjnego, które określa obowiązki gwaranta i uprawnienia kupującego w przypadku, gdy rzecz sprzedana nie ma właściwości określonych w tym oświadczeniu. Oświadczenie gwarancyjne może zostać złożone w reklamie.

Stosownie do § 2, obowiązki gwaranta mogą w szczególności polegać na zwrocie zapłaconej ceny, wymianie rzeczy bądź jej naprawie oraz zapewnieniu innych usług.

Jak stanowi § 3, jeżeli została udzielona gwarancja co do jakości rzeczy sprzedanej, poczytuje się w razie wątpliwości, że gwarant jest obowiązany do usunięcia wady fizycznej rzeczy lub do dostarczenia rzeczy wolnej od wad, o ile wady te ujawnią się w ciągu terminu określonego w oświadczeniu gwarancyjnym.

Zgodnie z § 4, jeżeli nie zastrzeżono innego terminu, termin gwarancji wynosi dwa lata licząc od dnia, kiedy rzecz została kupującemu wydana.

Jak wskazuje się w doktrynie, stosunek gwarancji ma charakter umowny i podlega zasadzie swobody umów, co oznacza, że treść zobowiązania gwaranta może być, co do zasady, określona swobodnie. Gwarancja jest udzielana dobrowolnie, a jej treść formułuje gwarant; kupujący zaś, najczęściej przez przyjęcie z rąk sprzedawcy dokumentu gwarancyjnego, wyraża zgodę na zawarte w nim warunki gwarancji. Te warunki mogą generalnie odbiegać od regulacji kodeksowej, przepis art. 577 k.c. ma bowiem charakter dyspozytywny. W szczególności strony mogą przyznać kupującemu roszczenie gwarancyjne w mniejszym zakresie, niż wynika to z przepisów o gwarancji (K. H., M. T. w: Kodeks cywilny. Komentarz red. dr hab. K. O., wyd. 22, 2019, L.).

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż powódka zgłosiła reklamację pozwanej. Po naprawie lodówki i jej odesłaniu do powódki, okazało się, że z chłodziarki wydobywa się dym i dziwny zapach. Posiadała ona przy tym uszkodzenia w postaci wgięć, rys i otarć.

Jak wynika z karty naprawy, już po zakończeniu naprawy była ona uszkodzona. Mogła zatem ulec uszkodzeniu już podczas transportu celem wykonania naprawy gwarancyjnej, choć w zleceniu gwarancyjnym nie ma uwag dotyczących uszkodzeń, lub dopiero u gwaranta, skoro, zgodnie ze stanowiskiem powódki, wysłana została w stanie nieuszkodzonym.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika jednak, iż przed oddaniem sprzętu do naprawy nosił on już ślady użytkowania oraz widoczne były pęknięcia choćby na elementach plastikowych. Tego typu wad nie obejmowała zaś gwarancja

udzielona powódce przez pozwaną. Ponadto powódka wysłała lodówkę w nieoryginalnym opakowaniu, a zatem niezgodnie

z postanowieniami gwarancji. Zgodnie z postanowieniami gwarancji, w takim przypadku ryzyko uszkodzenia sprzętu podczas transportu w obie strony ponosił klient. Ponadto gwarancja nie obejmowała mechanicznych uszkodzeń sprzętu. Poza tym, jak stanowi powołany wyżej art. 577 § 3 k.c., jeżeli została udzielona gwarancja co do jakości rzeczy sprzedanej, poczytuje się w razie wątpliwości, że gwarant jest obowiązany do usunięcia wady fizycznej rzeczy lub do dostarczenia rzeczy wolnej od wad, o ile wady te ujawnią się w ciągu terminu określonego w oświadczeniu gwarancyjnym. W dokumencie gwarancyjnym nie przewidziano natomiast możliwości zwrotu ceny nabycia w ramach gwarancji. Już na marginesie należy wskazać, że zwrot ceny należy wiązać też ze zwrotem rzeczy wadliwej gwarantowi, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie [A. C., w: Ustawa (red. B. Kaczmarek-Templin, P. Stec, D. Szostek), s. 511 w: K. H., M. T. w: Kodeks cywilny. Komentarz red. dr hab. K. O., wyd. 22, 2019, L.]. Co więcej, powódka nie zgłosiła także na zasadach ogólnych oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Przy czym, w piśmie z dnia 6 września 2017 r. skierowanym do pozwanej powódka groziła co prawda odstąpieniem od umowy, ale sprzedaży, której gwarant nie był stroną.

Sąd przyznał pełnomocnikowi z urzędu powódki wynagrodzenie w kwocie 73,80 zł, w tym należny podatek od towarów i usług, stosownie do § 8 pkt 1 oraz § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1715).

Powódka, która przegrała proces, była zwolniona od kosztów sądowych, wobec tego brak było podczas do obciążania którejkolwiek strony obowiązkiem ich zwrotu.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd postanowił nie obciążać powódki kosztami procesu.

Instytucja odstąpienia od obciążenia strony przegrywającej kosztami postępowania przewidziana w art. 102 k.p.c. wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Wyjątek niepodlegający wykładni rozszerzającej, wykluczający stosowanie wszelkich uogólnień i wymagający do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Przepis nie konkretyzuje pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi. Jego zastosowanie znajduje uzasadnienie wyłącznie w szczególnych wypadkach, które każdorazowo podlegają ocenie przez sąd orzekający na tle okoliczności konkretnej sprawy.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 czerwca 2012 r. (I CZ 34/12, LEX nr 1232459), do kręgu „wypadków szczególnie uzasadnionych” w rozumieniu art. 102 k.p.c. należą okoliczności zarówno związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące

na zewnątrz. Do pierwszych zalicza się np. charakter żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, do drugich - sytuację majątkową i życiową strony, z zastrzeżeniem, że nie jest wystarczające powołanie się jedynie na trudną sytuację majątkową, nawet jeśli była podstawą zwolnienia

od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika z urzędu (tak też postanowienia Sądu Najwyższego: z 5 lipca 2013 r. IV CZ 58/13, Lex nr 1396462; z 29 czerwca 2012 r.

I CZ 34/12, Lex nr 1232459; z 1 grudnia 2011 r. I CZ 26/11, Lex nr 1101325). Całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku powinny być ocenione

z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. W postanowieniu z dnia 26 września 2012 r. (II CZ 100/12, LEX nr 1232760) Sąd Najwyższy wskazał, iż ocena, czy w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony należy do swobodnej decyzji sądu ze względu

na konieczność zapewnienia poczucia sprawiedliwości oraz realizacji zasady słuszności.

W niniejszej sprawie powódka znajduje się w trudnej sytuacji finansowej. Ponadto, okoliczności sprawy wskazują, iż mogła pozostawać w subiektywnym przekonaniu

o zasadności swych żądań, wspieranych dodatkowo przez Powiatowego Rzecznika Konsumentów, co stanowi jedną z podstaw do zastosowania przepisu art. 102 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2012 r., I CZ 34/12, LEX nr 1232459, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 11 kwietnia 2014 r., I ACa 9/14, LEX nr 1455540).